

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 16183/2024
23.01.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Бранка Станића, председника већа, Татјане Миљуш и Татјане Матковић Стефановић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Мирослав Вукотић, адвокат у ..., против тужене Републике Србије – Министарство одбране, Војна пошта 1097 Ниш, коју заступа Војно правобранилаштво - Одељење у Нишу, ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж 807/24 од 04.04.2024. године, у седници одржаној дана 23.01.2025. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж 807/24 од 04.04.2024. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Нишу П 1612/18 од 19.02.2019. године, обавезана је тужена да тужиоцу исплати на име накнаде нематеријалне штете износ од 300.000,00 динара и то на име претрпљених физичких болова износ од 75.000,00 динара, на име претрпљеног страха износ од 75.000,00 динара и на име претрпљених душевних болова због умањења животне активности износ од 150.000,00 динара, све са законском затезном каматом почев од 19.02.2019. године до исплате, и да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка у износу од 136.600,00 динара.

Апелациони суд у Нишу је, на основу расправе одржане пред тим судом, донео пресуду Гж 807/24 дана 04.04.2024. године којом је укинута првостепену пресуду и одбио тужбени захтев тужиоца да се обавезе тужена да тужиоцу исплати на име накнаде нематеријалне штете за претрпљене физичке болове износ од 75.000,00 динара, за претрпљени страх износ од 75.000,00 динара и за душевне болове због умањења животне активности износ од 150.000,00 динара са законском затезном каматом почев од 19.02.2019. године до исплате. Тужилац је обавезан да туженој накнади трошкове парничног поступка у износу од 216.000,00 динара.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужилац је изјавио дозвољену и благовремену ревизију, због битне повреде одредаба парничног поступка,

због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и због погрешне примене материјалног права.

Испитујући побијану пресуду по одредби члана 408. Закона о парничном поступку („Сл. гласник РС“, бр. 72/11... 10/23, у даљем тексту ЗПП) Врховни суд је одлучио да ревизија тужиоца није основана.

У поступку доношења побијане пресуде није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности. Нема ни битне повреде одредаба парничног поступка у смислу одредбе члана 374. став 1. ЗПП на коју се ревидент позива, наводима да је повређено начело непосредности тиме што је пресуда заснована на чињеничном стању засновном на исказима сведока датим приликом суочења пред првостепеним судом, на околност да ли је постојала наредба тужиоцу да игра кошарку конкретном приликом. Ово стога, што та околност није од утицаја на правилност одлуке о тужбеном захтеву.

Према чињеничном стању утврђеном од стране другостепеног суда на основу расправе која је одржана пред тим судом, тужилац је служио војни рок у периоду од 24.03.2003. године до 03.11.2003. године када је дана 13.09.2003. године, приликом играња кошарке у слободном времену, дошло до повреде тужиоца, на начин да је тужиоца ненамерно у току игре, приликом скока, ногом ударио потпоручник ББ, у колено леве ноге, услед чега је тужилац тада, према налазу вештака медицинске струке, задобио повреду у виду ишчашења левог колена, са делимичим раскидом предњег укрштеног лигамента и изливом крви у леви колени зглоб, која повреда је у време настанка била тешка телесна повреда. У вези наведеног догађаја није издато уверење о повређивању, нити је тужилац покретао било какав поступак. Током 2004. године тужилац је одбио предлог лекара да буде изведена хируршка интервенција на том колону како би се колено учинило стабилнијим. Даном 16.02.2014. године тужилац је изашао из аутомобила, стао незгодно и пао је покошен јаким болом. Тада је, према налазу наведеног вештака, тужилац задобио повреду левог колена у виду потпуног кидана предњег укрштеног лигамента и оштећење хрскавице коленог зглоба. Вештак је навео да постоји директна узрочно - последична веза између повреде из 2003. године и повреде из 2014. године. Вештак је у свом налазу навео и интензитет и дужину трајања физичких болова и страха, као и умањење животне активности тужиоца, које је настало из штетног догађаја из 2014. године.

Тужилац за штетни догађај из 2003. године сматра одговорном тужену, јер је тужилац тада играо кошарку по наређењу старешине – потпоручника ББ.

На основу одржане расправе пред другостепеним судом, оценом изведених доказа другостепени суд је утврдио да ББ није издао наредбу да се игра кошарка и да је до повређивања дошло ненамерно у току игре и то након обуке, када су војници имали поподневни одмор, када су неки од војника играли фудбал, неки кошарку, а неки дизали тегове. Закључак је другостепеног суда да се штетни догађај десио случајно, за време играња кошарке без наредбе претпостављеног старешине, односно без обавезе. Бављење

кошарком, као спортом, без наредбе, не представља опасну делатност, а задобијена повреда током игре је задесна, као ризик којег свака спортска активност собом носи.

Код овако утврђеног чињеничног стања другостепени суд је нашао да тужена није одговорна за повређивање тужиоца из 2003. године, као ни за повређивање из 2014. године, па је применом одредби члана 154. став 1, члан 173. и 174. Закона о облигационим односима, а у вези са одредбом члана 192. Закона о војсци Југославије, донео одлуку о одбијању тужбеног захтева.

Оцењујући наводе ревизије, Врховни суд налази да нису основани, да је другостепени суд на правилно и потпуно утврђено чињенично стање правилно применио материјално право када је извео закључак да на страни тужене не постоји основ одговорности за штету.

Одредбом члана 192. Закона о Војсци Југославије (“Сл. лист СРЈ“, бр. 43/94, 28/96, 44/99, 74/99, 3/02 и 37/02 и “Сл. лист СЦГ“, број 7/05 и 44/05), који је био на снази у време штетног догађаја када је тужилац повређен играјући кошарку, обавеза војног лица да накнади штету коју је у вези са вршењем службе учинило држави и одговорност државе за штете које војна лица учине у вези са вршењем службе утврђују се по општим прописима о накнади штете, ако тим законом није друкчије одређено. Чланом 8. Закона о војсци Југославије, прописано је да се службом у војсци сматра вршење војних и других дужности у сталном и резервном саставу војске.

Одредбом члана 154 став 1. Закона о облигационим односима, прописано је да ко другоме проузрокује штету дужан је накнадити је, уколико не докаже да је штета настала без његове кривице. За штету од ствари или делатности, од којих потиче повећана опасност штете за околину, одговора се без обзира на кривицу (члан 154. став 2. ЗОО).

Одредбом члана 173. Закона о облигационим односима, прописано је да штета настала у вези са опасном ствари, односно опасном делатношћу сматра се да потиче од те ствари, односно делатности, изузев ако се докаже да оне нису биле узрок штете. Одредбом члана 174. прописано је да за штету од опасне ствари одговара њен ималац, за штету од опасне делатности одговара лице које се њом бави.

С једне стране, учешће војника у игри кошарке не сматра се опасном делатношћу, па се за повреде које је задобио при тој спортској активности не одговара по начелу објективне одговорности, самим тим ни тужени не одговара за повреде војника добијене приликом спортске активности по принципима објективне одговорности. Околност да је ударац од кога је тужилац задобио повреду у спортској игри учинио други припадник састава војске у конкретном случају не значи да за такву повреду по начелу објективне одговорности одговара тужена Република Србија, па макар и да је спортску игру наредио старешина. Нису утврђене околности према којима би постојали основи за одговорност по основу кривице на страни тужене, било за сам штетни догађај, било за касније последице по тужиоца, већ је утврђено да се повреда десила случајно.

Наводи ревидента којим указује да је другостепени суд, иначе спорну чињеницу која се тиче постојања наредбе потпоручника ББ да се критичном приликом игра кошарка, утврдио читањем исказа датих приликом суочења сведока ББ и ВВ пред првостепеним судом, те да је тиме повредио начело непосредности, неосновани су, управо зато што играње кошарке није опасна делатност, па се за повреде у тој спортској активности не одговара по начелу објективне одговорности ни од стране државе, све и да је игра наређена у вези са војном службом, ни у слободно време војника, а нису доказивани пропусти у организовању игре или поступању потпоручника ББ који би били у узрочно последичној вези са повређивањем тужиоца за које би тужени одговарао по принципу кривице, нити се у ревизији на тако нешто указује.

Стога, како нису основани разлози због којих је ревизија изјављена, нити има разлога са којих побијана пресуда не би била правилна, на које Врховни суд пази по службеној дужности, на основу члана 414. став 1. Закона о парничном поступку одлучено је као у изреци пресуде.

**Председник већа – судија
Бранко Станић,с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић